

Handläggare
David Andersson
David.Andersson@huddinge.se

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Inriktning inför lokalprogram för Sjödalsgymnasiet

Förslag till beslut

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden uppdrar åt gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen att ta fram beslutsunderlag för ett lokalprogram för Sjödalsgymnasiet baserat på förvaltningens förslag till nytt programutbud som framgår av tjänsteutlåtandet daterat den 26 januari 2023.

Sammanfattning

Sjödalsgymnasiets nuvarande lokaler på Paradistorget 4 kommer inte att vara tillgängliga för utbildningsverksamhet från och med sommaren 2024, och gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ska besluta om ett lokalprogram för gymnasiets framtida lokaler.

I handlingsplanen för strukturprogrammet fastslås att en gemensam översyn och planering av programutbudet ska göras i syfte att minska konkurrensen mellan de kommunala gymnasieskolorna. En sådan översyn har lett till ett förslag att minska antalet platser på identiska högskoleförberedande program vid de centralt placerade gymnasieskolorna i Huddinge.

För att undersöka möjligheterna för Sjödalsgymnasiets verksamhet att i befintlig omfattning flytta in i nya lokaler har förvaltningen tagit fram underlag för lokalprogram och en driftkalkyl. Kalkylen visar att det inte är möjligt att bedriva verksamheten i oförändrat skick med ekonomi i balans.

Förvaltningen har tagit fram en alternativ driftkalkyl där Sjödalsgymnasiet drivs vidare i mindre omfattning med befintliga yrkesprogram, vilket möter upp mot förslaget att minska antalet platser på högskoleförberedande program i centrala Huddinge. Den alternativa kalkylen visar att skolan med denna lösning har bättre möjlighet att få en balanserad ekonomi.

Förvaltningen har också tagit fram ett utkast till lokalprogram utifrån befintligt programutbud för Sjödalsgymnasiet. Ett modifierat förslag som endast beskriver lokalbehovet utifrån det föreslagna programutbudet behöver tas fram och presenteras för nämnden.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Gymnasie- och
arbetsmarknadsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 1-5

Tfn vxl 08-535 300 00

gaf@huddinge.se
www.huddinge.se

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Sjödalsgymnasiets nuvarande lokaler på Paradistorget 4 kommer inte att vara tillgängliga för utbildningsverksamhet från och med sommaren 2024. Nämnden har fått i uppdrag att ta fram ett lokalprogram för Sjödalsgymnasiet, i syfte att identifiera Sjödalsgymnasiets lokalbehov och lägga en grund för identifiering av möjliga ersättningslokaler.

Flera faktorer avgör dock på vilket sätt Sjödalsgymnasiet kan drivas och utvecklas som gymnasieskola i nya lokaler.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden har antagit ett strukturprogram med tillhörande handlingsplan för att på kort och lång sikt skapa hållbara, kvalitativa och attraktiva gymnasieskolor som kan växa och utvecklas i Huddinge. Inriktningen som ges av strukturprogrammet ligger som underlag för alla större förändringar inom gymnasieverksamheten och påverkar därför beslut om fortsatt utveckling och drift av Sjödalsgymnasiets verksamhet.

För att nå ambitionen i strukturprogrammet behöver beläggningsgraden ökas, vilket motverkas av den konkurrens om elever som uppstår mellan närliggande gymnasieskolor som erbjuder samma programinriktningar. I handlingsplanen till strukturprogrammet fastslås att konkurrenssituationen mellan de kommunala gymnasieskolorna ska hanteras genom en koncerngemensam strategi och samplanering av programutbudet. Strategin behandlar åtgärder kring platstillgång och programutbud som bedöms vara nödvändiga för att möjliggöra en ekonomi i balans och utveckla en än mer attraktiv och kvalitativ gymnasieverksamhet.

Krav på programutbud

Hemkommunen ska erbjuda ett allsidigt urval av gymnasieprogram och -inriktningar genom att själv anordna dem eller genom samverkan med andra kommuner eller regioner. Utbudet ska så långt som det är möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål. Huddinge kommun har samverkansavtal om nationella program med samtliga kommuner i Stockholms län samt Håbo kommun och Region Stockholm. Det innebär att ungdomar i Huddinge kommun fritt kan söka nationella program inom hela samverkansområdet.

Det finns 18 nationella program för gymnasieskolan, varav tolv yrkesprogram och sex högskoleförberedande program, samt fyra introduktionsprogram. Introduktionsprogrammen är öppna för elever som saknar behörighet till ett nationellt program. Hemkommunen är skyldig att erbjuda alla fyra introduktionsprogram.

Lokalbehov för befintlig verksamhet

Förvaltningen har med hjälp av arkitekter tagit fram underlag (bilagor 1.1-1.7) som beskriver behovet av lokaler för den verksamhet som finns på

Sjödalsgymnasiet idag utifrån en verksamhetsbeskrivning (bilaga 3), ett lokalprogram.

Lokalprogrammet beskriver såväl gemensamma som specifika funktioner för samtliga utbildningar på Sjödalsgymnasiet, vilka är VVS- och fastighetsprogrammet, El- och energiprogrammet, Försäljning och serviceprogrammet, Ekonomiprogrammet, Naturvetenskapsprogrammet samt NIU/LIU utbildningar, se bilaga 1.7.

Beräkningarna på de inre ytorna visar på de olika utbildningsprogrammens samlade behov och beror också på antalet elever och personal som ska vistas i lokalerna. Totalt på skolan idag beräknas det finnas utrymme för 720 elever och 70 personal.

VVS- och fastighetsprogrammet samt El- och energiprogrammet behöver ungefär dubbelt så stora lokaler som Försäljning- och serviceprogrammet och de högskoleförberedande programmen. Utöver ytor för undervisning och andra ytor som tillhör undervisningsmiljön som aula, bibliotek och multifunktionssalar, så tillkommer olika inre och yttre ytor med olika funktioner som café, reception, cykelförråd, vändplats etcetera, se bilaga 1.7.

Ekonomiska förutsättningar

Förvaltningen har tagit fram en grov driftkalkyl (bilaga 2), som används för överblick över vilka förutsättningar det finns att driva vidare Sjödalsgymnasiet i nya lokaler utifrån de ramar som ges i verksamhetsbeskrivningen.

Grundantagandet i kalkylen är att Sjödalsgymnasiet drivs vidare med befintligt programutbud exklusive frisörsprogrammet, vilket redan är under avveckling, och befintlig personal. Då kalkylen är framåtsyftande exkluderas frisörsprogrammet i alla beräkningar.

I driftkalkylens grundantagande beskrivs två scenarier där det första bygger på befintligt elevantal och den andra på att klasserna fylls upp till önskvärt antal elever (32 på studieförberedande program och 18 på yrkesprogram.)

Genom kalkylen synliggörs att Sjödalsgymnasiet inte får en ekonomi i balans med en ny lokallösning, även om klasser fylls upp till maxantal och en ny lunchlösning med matkort ersätter matsal (se bilaga 2, tabell 1). En balanserad ekonomi kräver en helt ny organisatorisk lösning och/eller ett minskat programutbud och motsvarande anpassning av personal.

Förvaltningens synpunkter

Programutbud

Huddinge kommuns programutbud i egen regi motsvarar kraven som ställs. Det motsvarar också den riktning som anges i strukturprogrammet att Huddinges kommunala gymnasieverksamhet ska erbjuda ett brett programutbud med såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram, och alla elever ska ha

möjlighet att läsa ett program som passar den enskilda eleven. Förvaltningen föreslår att utbudet bevaras, men att antalet platser på högskoleförberedande program med identiska inriktningar som erbjuds på mer än en av de fyra kommunala gymnasieskolorna i centrala Huddinge (Sjödalsgymnasiet, Widerströmska gymnasiet, Huddingegymnasiet och Sågbäcksgymnasiet) minskas genom att ta bort programmet från en eller flera av skolenheterna. Det ligger närmast till hands att avbryta antagningen av elever till dylika program som erbjuds på Sjödalsgymnasiet, eftersom det är den skolenhet som har störst svårighet att nå en balanserad ekonomi med befintligt programutbud och vars lokaler dessutom behöver ersättas från sommaren 2024. Förvaltningen kommer att säkerställa att alla elever som en gång börjat på Sjödalsgymnasiet kommer att få fullfölja de utbildningar de påbörjat. Vissa elever kan dock komma att få gå ut sitt program i andra lokaler eller på annan skolenhet.

För att bevara och nyttja delar av befintlig verksamhet som har god efterfrågan föreslår förvaltningen också att NIU/LIU-programmen drivs vidare på Huddingegymnasiet i samma form som på Sjödalsgymnasiet om de högskoleförberedande programmen på Sjödalsgymnasiet avvecklas.

Huddinge som nettogivare av platser i gymnasierregionen

Ambitionen i strukturprogrammet är att Huddinge kommun ska bli en attraktiv utbildningskommun för gymnasieskola med en expanderande verksamhet. Det innebär att utbudet av platser från samtliga gymnasieskolor i Huddinge, oavsett kommunala eller privata, ökar. Det kan tyckas kontraproduktivt att i det läget minska antalet platser. Det är emellertid en förutsättning för balanserad och hållbar tillväxt att utgå från ett läge med ekonomi i balans. Sådan balans kan inte uppnås utan ett mer kostnadseffektivt nyttjande av lokaler och med dagens fördelning av program mellan skolor i centrala Huddinge. Genom den föreslagna förändringen av programfördelning mellan skolorna ges förutsättningar för långsiktig tillväxt via *en initial* minskning av platser. En framtida ökning av platser kan sedan med fördel erbjudas i kommundelar med en lägre koncentration av gymnasieskolor och/eller med unika programutbud i relation till skolorna i koncernen.

Möjlig ekonomi i balans på Sjödalsgymnasiet

Förvaltningen har tagit fram en alternativ driftkalkyl, där endast de program som är unika för Sjödalsgymnasiet i kommunens programutbud har tagits med i beräkningen. Kalkylen innefattar alltså att yrkesprogrammen inom EI, VVS och Försäljning och service drivs vidare i för det ändamålet lämpliga lokaler. Med en så pass mycket mindre verksamhet krävs lösningar som inte medför (alltför) höga kostnader för overhead per elev. Utgångspunkt för kalkylen är därför att egen skolrestaurang inte är aktuell, och fyra olika scenarion, varav två beskriver utfallet vid sammanslagning med annan skolenhet, redovisas (se bilaga 2).

Den alternativa kalkylen visar att det minskade programutbudet, särskilt i kombination med samgående med annan skolenhet, ser ut att ge bättre förutsättningar för en ekonomi i balans.

Notera dock att både kalkylen med dagens programutbud och kalkylen med det föreslagna minskade programutbudet utgår ifrån att programmen är fullt belagda, vilket är en stor utmaning relativt dagens efterfrågan oavsett programutbudets omfattning.

Lokalprogram

Förvaltningen föreslår utifrån ovan resonemang att nämnden beslutar om ett lokalprogram för Sjödalsgymnasiet som beskriver behovet av framtida lokaler som möjliggör långsiktig drift av de tre yrkesprogrammen; VVS, EI, och Försäljning och service. Ett sådant lokalprogram utgör en delmängd av det lokalprogram för hela verksamheten som bilagts i detta ärende (bilaga 1.1-1.7).

Vidare bör det minskade lokalprogrammet innehålla möjligheten att addera ett eller flera högskoleförberedande program i den händelse inventeringen av möjliga lokaler leder till lokalförslag vars tillgängliga yta och kapacitet medger detta. Huruvida denna möjlighet i så fall ska utnyttjas beror på flera olika faktorer, varav möjligheten till ekonomi i balans bör vara överordnad. Förvaltningen föreslår också att beslut om eventuell sammanslagning med annan skolenhet tas vid senare tillfälle då fler parametrar runt lokalisering med mera är kända.

Förvaltningen bedömer att detta upplägg där endast delar av Sjödalsgymnasiets verksamhet drivs vidare ger de bästa förutsättningarna att möta både ekonomi i balans på enhets- och koncernnivå samt förväntningar på ett brett programutbud i kommunen.

För att nämnden ska kunna besluta om ett lokalprogram som bygger på förvaltningens förslag till nytt programutbud behöver ett nytt beslutsunderlag som utgår från bilagorna 1.1-1.7 sammanställas.

Konsekvenser för barn

De elever som kommer att beröras av förändringen går i nuläget i årskurs 1 eller startar i årskurs 1 till hösten. När förändringen inträffar kommer majoriteten att vara över 17 år gamla, nästan vuxna. Eleverna kommer att få fortsätta sina studier på samma program, vilket förvaltningen ser är det bästa för ungdomen, men i en annan lokal. Detta kan upplevas som både positivt och negativt av den enskilda eleven. Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen kommer att säkerställa att varje elev får den utbildning hen har rätt till och som hen förväntade sig när hen sökte och påbörjade sin utbildning på Sjödalsgymnasiet.

Att byta lokaler mitt under pågående gymnasieutbildning kan upplevas besvärande, men förvaltningen ser att konsekvenserna är förhållandevis lindriga. Eleverna kommer att involveras i planeringen, både den allmänna och den individuella, ha möjlighet att framföra synpunkter och få kontinuerlig information om vad som ska ske.

En viktig del i att stötta eleverna genom förändringen är att personalen känner sig trygg med lösningen såväl för skolan som helhet som för eleverna. Aktiviteter kommer genomföras för att förebygga oro och turbulens bland personalen.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till beslut har inga ekonomiska eller juridiska konsekvenser. De ekonomiska effekterna av att anpassa totala ytan i verksamhetslokalerna för gymnasieverksamhet till efterfrågan är mycket positiva och leder till att en större del av elevpengen kan läggas på undervisning. Under övergången då avveckling av verksamhet genomförs finns dock risk för ökade kostnader.

Frida Plym Forshell
Gymnasie- och arbetsmarknadsdirektör

Patrick Vestberg
Verksamhetschef gymnasium och
vuxenutbildning

Bilagor

- Bilaga 1.1 Schematiskt lokalprogram
- Bilaga 1.2 Schematiskt lokalprogram enkel
- Bilaga 1.3 Diagram studieförberedande program och service
- Bilaga 1.4. Diagram VVS- och fastighetsprogram
- Bilaga 1.5. Diagram El- och energiprogram
- Bilaga 1.6. Lokalförteckning
- Bilaga 1.7. Lokalprogram Sjödalsgymnasiet
- Bilaga 2. Driftkalkyl
- Bilaga 3. Verksamhetsbeskrivning

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen